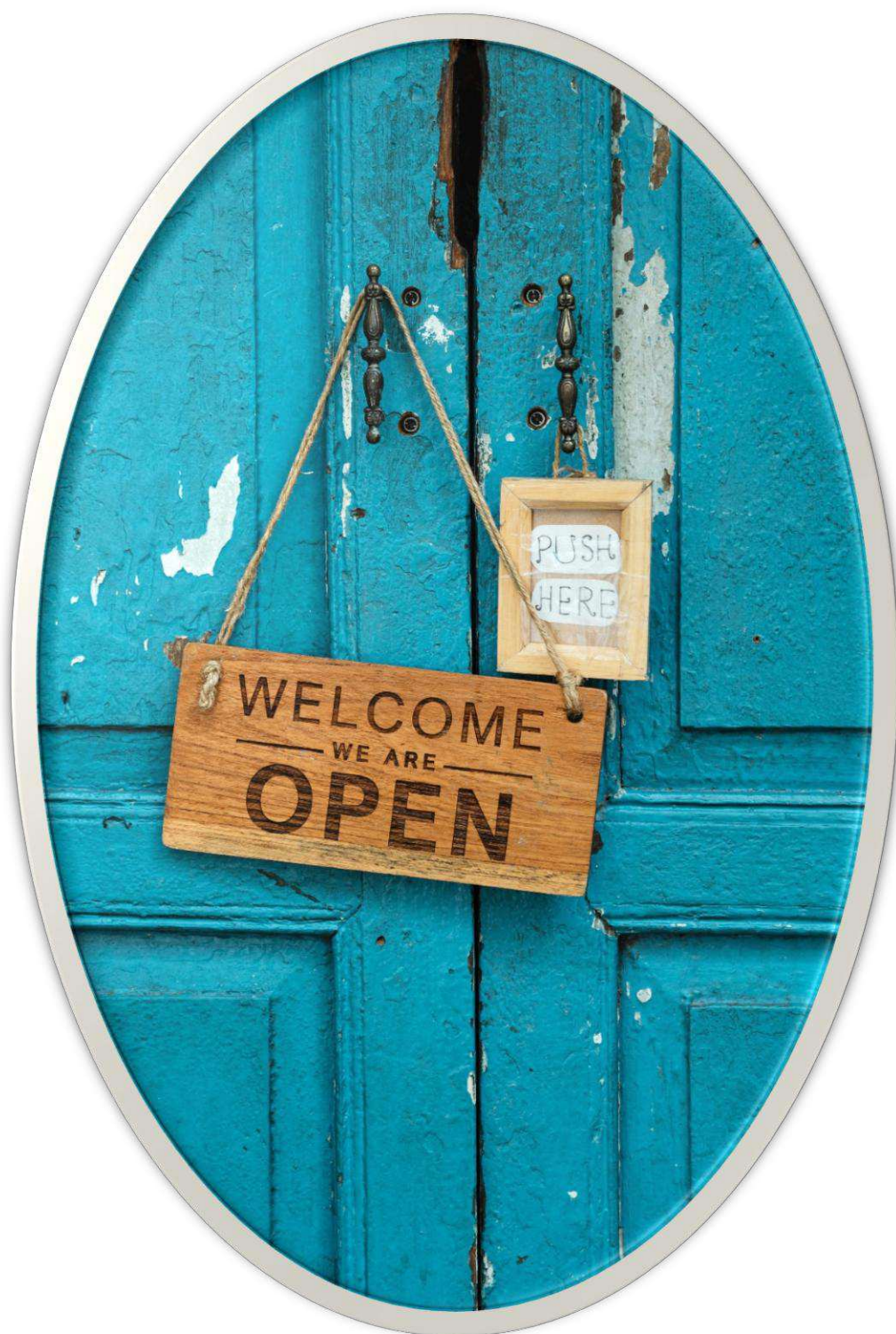

Diaconaal opbouwwerk PGA 2024

Alweer een zesde jaarweergave van mijn diaconale opbouwwerk in Amersfoort, waarvan 24 uur voor diaconie Protestantse Gemeente Amersfoort (en 8 uur PGHAN). Dit jaar voltrok mijn werkzaam jaar zich vanuit de Groenmarkt 18. Een werkplek met prachtig uitzicht op een mooi historisch plekje in Amersfoort, dat tot de verbeelding spreekt. Want dat staan op een oude plavuizen vloer waar vroeger de armen in Amersfoort de vloer aanveegden van de as van het op hout gestookte kookfornuis, gaf mij nog meer het besef dat het diaconale werk van de kerken nog steeds actief is en helaas nodig. Als centrale werkplek voor een diaconaal opbouwwerker voldoet dit diaconiehuisje prima. De beslissing om destijds te verhuizen naar deze plek was goed gekozen, had wel enige voeten in de aarde en mijn vliegroute kreeg een andere koers.

Bijzondere uitdagingen in 2024 waar ik in het jaarverslag meer informatie over geef.

1. Wending, verandering werkplek en focus.
2. Diaconale Presentie;
Het ontwikkelen van een digitale diaconale wegwijzer voor hulporganisaties en hulpvragers.
3. Vervolg Diaconaal Steunpunt.
4. Traject voorbereiding op een wijkontmoetingsplek in de Hoeksteen.
5. Ondersteuning/inspiratie en samenwerking met diakenen.
6. De ondersteunende investering in de diverse taak- en werkgroepen.
7. Effecten van de netwerk functie.
8. De balans en het meanderen.

Wending, verandering werkplek en focus

De verandering van werkplek had in het eerste halfjaar van 2024 toch even wat voeten in de aarde. Drie jaar lang was ik een deel van de werkweek intensief betrokken bij het opbouwen van een Diaconaal Steunpunt en intensief opgetrokken met vrijwilligers, collega's en buurtbewoners. Ik nam afscheid van het Soesterkwartier met het vooruitzicht dat er een diaconaal werker kon worden aangesteld voor de Emmauskerk-gemeente- en de Fonteinkerk. Dit gaf enerzijds rust, maar anderzijds ook nieuw en extra werk: er was voor deze nieuwe werker nog geen profiel, takenpakket en sollicitatiecommissie beschikbaar. Ook voor de vrijwilligers betekende dit een verandering en gewenning. Een vertrouwd en bekend gezicht op een laagdrempelige plek van een kerk blijkt voor vrijwilligers en wijkbewoners belangrijk te zijn.

Op de Groenmarkt 18 is er minder aanloop van mensen die steun/hulp zochten en was er ook minder aanleiding om het werk van vrijwilligers direct te steunen. Hierdoor kon ik in 2024 mijn focus meer gaan richten op mijn centrale taken.

Diaconale presentie;

Het ontwikkelen van een digitale diaconale wegwijzer voor hulporganisaties en hulpvragers.

Voor instanties van de gemeente en/of organisaties in het sociaal domein, staat de Diaconie van (de Protestantse) kerken bekend als één organisatie. Velen zijn niet bekend met de grote diversiteit aan protestantse kerkgenootschappen in Amersfoort. Onze organisatie is bijzonder: we draaien op de zegen van God, werken met bevlogen diakenen en we mogen barmhartig zijn voor mensen die tussen wal en schip dreigen te raken. Als diaconie hebben we ook te maken met de gevolgen van de nieuwe tijd. Betrokkenheid van vrijwilligers verloopt anders. Het vinden van nieuwe diakenen is niet eenvoudig. Een diaken die veel geïnvesteerd heeft in netwerkrelaties in de wijk, moet deze weer over dragen als de ambtstermijn verloopt. Toch zijn er daarnaast veel gemeenteleden die actief vrijwilligerswerk doen, maar zij zien dit vaak niet als vorm van diaconaal betrokken zijn.

Hulpvragen.

Ook bij de diaconie kennen we wisselende perioden met regelmatig, weinig tot geen hulpvragen. We vermoeden dat er nog steeds instanties en mensen zijn die misschien wel hebben gehoord over diaconale steun, maar hier nog geen gebruik van hebben gemaakt en/of de ingang naar de diaconie nog niet hebben weten te vinden. Daarnaast bieden de meeste websites van kerken geen snelle, duidelijke toegang voor het indienen van een hulpvraag. Kortom: de termen diaken en diaconie zijn vaak onbekend.

De behoefte aan meer continuïteit van ons mooie werk en toewerken naar één centrale toegang voor hulpvragen die aan de kerk gesteld kunnen worden (in afstemming met partnerorganisaties in het sociaal domein), heeft geresulteerd in het besluit van beide colleges (PGA en PGHAN) voor het ontwikkelen van de Diaconale Wegwijzer voor hulpvragen.

Een gezamenlijke digitale toegang, waar alle wijkkerken van de PGA op worden aangesloten; en mogelijk met in de toekomst ook zelfs interkerkelijke samenwerking binnen wijken.

Een werkgroep is in 2024 bezig geweest om deze Diaconale Wegwijzer inhoud te geven, vorm te geven en te ontwerpen. Tot januari 2025 gaat mijn dank uit naar:

Rianne Slagboom | Diaconaal medewerker Sint Joriskerk

Judith Hallie | Diaken de Inham, namens college PGHAN

Ivar van Loen | Vormgever en Websitebouwer (opdracht)

Martien Hoekzema | als Communicatieadviseur (opdracht)

3. Vervolg Diaconaal Steunpunt.

Ik nam zitting in de sollicitatie commissie, waarbij de Protestantse wijkgemeente Fonteinkerk/Vierplek Emmaüs zocht naar een diaconaal werker voor 18 uur per week. De

functie is in eerste instantie voor een periode van vier jaar. Daarna wordt de functie geëvalueerd en besloten of en in welke vorm deze wordt gecontinueerd.

Het diaconale werk richt zich in de eerste twee jaar op het Soesterkwartier (Emmaüskerk). Daarna wordt de focus geleidelijk verlegd naar de wijk Amersfoort-Zuid (Fonteinkerk). Het werk in Soesterkwartier is gericht op:

- Doorontwikkelen van het interkerkelijk diaconaal platform Soesterkwartier met als doel: elkaar inspireren, informeren en daar waar mogelijk samenwerken.
- Opzetten van een papier café, als vervolg op inloop schuldhelpmaatje.
- Ondersteunen van diaconie Emmauskerk m.b.t. hulpvragen en coördinatie van acties.
- Toekomst en continuïteit Diaconaal Steunpunt in geval van verbouwing van de Emmauskerk.

In de persoon van Gianni da Costa wordt de functie van diaconaal werker vervuld en had ik regelmatig overleg met Gianni om de inwerkperiode voor hem te vergemakkelijken. Zie verder het evaluatie verslag van Gianni da Costa.

4. Traject voorbereiding op een wijkontmoetingsplek in de Hoeksteen

In februari 2022 is door de gemeente Amersfoort een pilot uitgeschreven om in Schothorst nog een ontmoetingsplek te organiseren waar mensen uit verschillende ‘bubbles’ elkaar kunnen treffen. En waar deze als katalysator kan werken, waarbij wijkbewoners elkaar kunnen ontmoeten en ook de betrokkenheid tussen wijkbewoners en hun buurt hierin kan worden geaccentueerd. De pilot, uitgevoerd door welzijnsorganisatie Indebuurt033, is gestart met een onderzoeksfase waarin de mogelijkheden en kansen in de wijk in kaart zijn gebracht.

Uit dit onderzoek blijkt dat de verhouding van de groep wijkbewoners die een mate van eenzaamheid ervaren en de beschikbare plekken om mensen te spreken, niet in balans is. Meer plekken met een open inloopfunctie zouden tegemoet kunnen komen aan dit tekort. Tevens is er een tekort aan verhuurbare multifunctionele ruimten voor groepen die activiteiten voor de wijk willen organiseren. De Hoeksteen, bleek volgens ondergetekenden, zowel als gebouw als ligging in de wijk, een geschikte locatie te zijn voor een ontmoetingsplek die multifunctioneel inzetbaar is voor de wijk. Daarnaast is de locatie de Hoeksteen uniek omdat er dagelijks mensen uit de buurt langskomen als toegang naar het winkelcentrum. Dit biedt kansen om verschillende vormen van betrokkenheid en binding te ontwikkelen vanuit deze ontmoetingsplek.

Het plan werd gedragen door verschillende paratijen en een werkgroep ging in 2024 aan de slag, met ondersteuning van een adviseur van de Sesamacademie en de diaconaal opbouwwerker. Helaas heeft de werkgroep na een half jaar geconcludeerd dat bij de betrokken partijen onvoldoende bereidheid is om voldoende naar elkaar toe “te meanderen”, waardoor niet tot besluitvorming kon worden gekomen. De werkgroep is daarom ontbonden.

Mijn dank aan onderstaande betrokken organisaties, want als één van de gespreksleidsters mag heb ik vastgesteld dat we het allemaal tenminste geprobeerd hebben:

Kerkenraad van de Protestantse Gemeente de Hoeksteen en Protestantse Gemeente Amersfoort, Bestuur Inloophuis Schothorst en bestuur st. SIA, Bestuur Wijkraad Schothorst Gebiedsdeelraad wijk Schothorst, Welzijnsorganisatie Amersfoort IndeBuurt033.

5. Ondersteuning/inspiratie en samenwerking met diakenen

Informereren en communiceren

Samen met Liesbeth van de Kolk-Schipper van het Kerkelijk Bureau is de nieuwsbrief van de diaconaal opbouwwerker wat gerestyled. Met een nieuwe eenduidige lay-out verschijnt er nu 1x in de twee maanden een nieuwsbrief. Deze brief is bedoeld voor diakenen PGA en PGHAN, met als doel:

- Verdiepen van diaconale thema's ter inspiratie voor diakenen;
- Informeren over recente ontwikkelingen m.b.t. vluchtelingen, armoede, eenzaamheid en werk en inkomen;
- Communiceren over bijeenkomsten, toerusting en inspiraties.

De nieuwsbrief wordt ter informatie ook gestuurd naar de verschillende taakgroepen; Schuldhulpmaatje, Taakgroep Kerk en Samenleving en Breed Diaconaal Platform.

“Sparren”

Regelmatig bellen diakenen om even te “sparren” rondom een hulpvraag. Voor zowel de diakenen als voor mij is het even kunnen sparren helpend om in korte tijd meerdere inzichten te verzamelen rondom een (complexe) hulpvraag.

Toerusting/inspiratie

Het is niet eenvoudig om toerustingsavonden te plannen waar diakenen zich voor willen/kunnen opgeven. In 2024 heb ik het aanbod wat vereenvoudigd en efficiënter gemaakt;

- 2x per jaar een diaconaal goede kop koffie met de diaconaal opbouwwerker, voor nieuwe diakenen en geïnteresseerde diakenen, op de Groenmarkt 18.
 - Tijdens de koffie maken we kennis met elkaar en het diaconaal werk van de kerk, de diaconaal opbouwwerker en de centrale acties en taken van het college. Tevens ontvangen de diakenen een korte introductie in het sociaal domein.
- Aanbod toerusting van de PKN, via de nieuwsbrief. Zij bieden Webinars voor de nieuwe en ervaren diakenen.
- Aanbod toerusting VrijwilligersAcademie IndeBuurt033.
- Via Taakgroep Kerk en Samenleving en Breed Diaconaal Platform inspiratiebijeenkomsten op thema's;
 - Op 1 juni 2024, organiseerde ik vanuit de Taakgroep K&S, een inspiratie dag voor kerken over diaconale presentie in de wijk.
 - In Hotel Campanile een contactbijeenkomst met vluchtelingen
- Via Pact Sam Sam, twee netwerkbijeenkomsten rondom voorkomen en verzachten van armoede. Dit zijn brede netwerkbijeenkomsten voor diverse organisaties en stichtingen, voorzien van sprekers uit het land. www.pactsamsam.nl

- Jaarlijks bezoek ik de wijkdiaconieën om met hen de diaconale uitdagingen van de eigen wijk te bespreken en/of rondom een ingediend thema. Het zijn voor mij inspirerende avonden en steeds weer een verrassing om de talenten en gaven van een Wijkdiaconie beter te leren kennen.

6. De ondersteuning aan de diverse taak- en werkgroepen

- [Moderamen PGA en incidenteel College van Diakenen PGA](#); adviserend en ondersteunend
- [PGA Werkgroep werelddiaconaat](#); coördinatie, redactie nieuwsbrieven, contact project/bestuur Bantar Gebang
- [Werkgroep Actie Vakantiegeddelen](#) (PGA/PGHAN) ; voorzitterschap werkgroep, redactie diverse brieven, info brief goedkoop vakantie uitjes , redactie film, flyers, posters, persberichten etc.
- [Taakgroep Kerk en Samenleving](#) (stedelijk); adviserend en ondersteunend aandacht voor: (namens college PGA/PGHAN)
 - Samenwerking en aanvulling taakgroep leden
 - Coördinatie inspiratie dag 1 juni
 - Bijdrage aan nieuwsbrieven
 - Coördinatie contact/gesprek met wethouders
- [Breed Diaconaal Platform](#) (namens college PGA/ PGHAN)
 - Aanwezig op bijeenkomsten
 - Bijdragen aan inhoudelijke thema's van een agenda
 - Coördinatie van Interkerkelijke betrokkenheid met vluchtelingen
- [Stuurgroep House of Joy](#) (namens Taakgroep Kerk en Samenleving)
 - Regelmatig overleg/afstemming met veldwerker st. Gave
 - Incidenteel aanwezig op vergadering, namens de Taakgroep Kerk en Samenleving
- [Stuurgroep Schuldhulpmaatje](#); (namens Taakgroep Kerk en Samenleving)
 - Regelmatig aanwezig bij een bestuursvergadering.
 - Bijdrage geleverd aan de opzet Papier café, thema bijeenkomsten van maatjes en presentie van Schuldhulpmaatje in Amersfoort bij kerken en organisaties.
- [Bestuur Pact Sam Sam](#) ; (namens college PGA/PGHAN)
 - Nieuwe organisatie vorm, geen voorzitterschapsrol
 - Betrokken bij de organisatie van twee grote netwerkbijeenkomsten
 - Betrokken bij onderzoek; "Spullenloods"
- [Werkgroep Amersfoort Geeft Warmte](#); (namens college PGA/PGHAN/ Taakgroep Kerk en Samenleving)
 - Toegewerkt naar een afronding van het project, waarbij twee werkgroepleden Henk Speksnijders en Kees Manni in het bijzonder werden bedankt en over gebleven bedrag aan de Kledingbank is geschonken.
- [Stuurgroep Wake van Vluchtelingen](#); (namens Taakgroep Kerk en Samenleving)

- Paar keer meedenken over programma en communicatie
- Terugkoppeling naar de Taakgroep Kerk en Samenleving

Effecten van de netwerkfunctie

De netwerkfunctie van de diaconaal opbouwwerker is:

Het onderhouden en benutten van de verbindingen tussen betrokken diaconieën, werkgroepen, organisaties en netwerkbijeenkomsten.

In 2024 lag het accent op:

Aanwezig zijn op stedelijke bijeenkomsten ; (Namens college PGA/PGHAN)

- Netwerk Integratie; organisaties en verenigingen t.b.v. integratie statushouders en vluchtelingen.
- Samen tegen Armoede; (6x) beleidsbijeenkomsten rond Armoede en casuïstiek besprekingen.
- Netwerkbijeenkomst wonen en zorg; 1x
- Netwerkbijeenkomst Pact Sam Sam 2x
- Netwerkbijeenkomst sociale partners vanuit IndeBuurt033
- Netwerk kerkelijk jeugdwerk (tevens bijgedragen aan de totstandkoming PGA brede jeugddienst Fonteinkerk)

Contact onderhouden met contactpersonen van:

- Voedselbank
- Sociaal Juridische Dienstverleners van IndeBuurt033
- Kledingbank
- Wijkteams Amersfoort
- Buurtnetwerk van IndeBuurt033;
- Leger des Heils;
- Straatpastoraat
- Stadsdominee
- House of Joy
- Inloophuizen SIA
- St. Present
- Straatadvocaat
- Klantmanagers
- Coaches participatie en Inkomen
- Coördinatoren mantelzorg
- Fondsen

7. De balans en het meanderen

Wat was voor mij de balans van het diaconale opbouwwerk in 2024?

- + Dat er draagvlak is voor een gezamenlijke website voor hulpvragen van de diaconieën PGA en PGHAN
- + Dat ik samen met de diakenen en hulpverlenende organisaties kan optrekken bij complexe hulpvragen.
- + Dat ik met de nieuwe werkplek meer focus houd op centrale taken
- + Dat ik intensiever optrek en afstem met het kerkelijk bureau.
- + Dat er een collega/opvolger is gevonden voor het Diaconaal Steunpunt
- + Dat ik vele mensen heb ontmoet die veel goed werk verrichten voor mensen.
- Dat ik een collega communicatie miste om het diaconale werk goed te blijven communiceren.
- Dat ik te laat besepte dat de draagvlak en motivatie van alle partijen in het proces ontmoetingsplek de Hoeksteen onvoldoende getoetst waren om tot een haalbaar succesvol uitvoerbaar plan te komen.
- Dat de nieuwe computer systemen tijdrovend waren om tussen de werkzaamheden door snel onder de knie te krijgen.
- Dat er altijd tijd tekort is en mijn streven groter dan mijn capaciteiten.

Wat heeft en/of gaat meanderen in het diaconale opbouwwerk 2025?

- + Het wordt steeds spannender om bestuurlijke taken en bestuursfuncties weer te vervullen met nieuwe mensen.
- + De concrete steun en het bieden van netwerkmogelijkheden voor asielzoekers en statushouders, maar ook ongedocumenteerde vluchtelingen wordt steeds belangrijker. *Op welke wijze gaan we dit als PGA handen en voeten geven? Is momenteel in onderzoek/voorbereiding binnen (het moderamen van) het College van Diakenen van de PGA*
- + De verbinding; *blijven sparren, overleggen en samenwerken tussen de diaconaal opbouwwerker PGA en werkgevers, collega's, diakenen, sociale banken, inloophuizen en organisaties.*
- + Uitrollen van de website en promoten, *met daarbij passende toerustingsbijeenkomsten voor diakenen en kerkenraadsleden. Daar waar mogelijk/gewenst interkerkelijk diaconale afstemming in de wijken.*
- + Jeugddiaconaat; *vervolg samenwerking interkerkelijk jeugdwerker, Sociale Gasten en platform jeugdwerkers m.b.t. jeugddiaconaat*
- + Mijn hart, ogen en oren open houden voor de positieve initiatieven in de kerken en samenleving, die bijdragen aan welzijn van kwetsbare groepen in de samenleving.

En zo is er weer een vliegroute over het jaar 2024 beschreven.

Ik sluit het verslag af met een tekst van hoop en troost. Want dicht om ons heen, maar ook wereldwijd zien we nog steeds een groter wordende verlangen naar een vredevolle samenleving. Het is hartbrekend zoals steeds weer de kwetsbare groepen gedupeerd worden en machteloos overgeleverd zijn aan machtige heersers. En erg verdrietig als steeds weer mensen worden uitgesloten vanwege hun geloof, huidskleur en genderidentiteit.

Dit lied vertelt ons dat we niet hoeven te blijven somberen of wanhopig te zijn. Licht breekt al aan. Ik wens jullie van harte, dat de vrede van God zo dicht bij jullie allen zal zijn en blijven.

Jennie Harmelink

Zal er ooit een dag van vrede zijn

Zal er ooit een dag van vrede,
zal er ooit bevrijding zijn
voor wie worden doodgezwegen,
levenslang gebroken zijn?

Zal er ooit een blijvend heden
vol van goede vrede zijn,
waar geen pijn meer wordt geleden
en het leven nieuw zal zijn?

Zie de takken aan de bomen
waar het jonge groen ontluikt,
tot een stralend nieuwe zomer
waar de vredesbloesem ruikt.

Zie de sterren aan de hemel
waar het duister van de nacht
door hun schijnsel wordt verdreven
tot een nieuwe dag die lacht.

Zoals bomen mensen tonen
dat er kracht tot groeien is,
zal de zoon der mensen komen
die de boom des levens is.

Zoals sterren mensen melden
dat geen nacht te donker is,
zal een kind ons komen redden
dat het licht der wereld is.

tekst: Henk Jongerius

melodie: London 1863 © Gooi en Sticht

